

Rhaglen Gyflawn

Gwasanaeth Democraidd
Swyddfa'r Cyngor
CAERNARFON
Gwynedd
LL55 1SH

Cyfarfod

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION

Dyddiad ac Amser

3.45 y.h., DYDD LLUN, 2AIL RHAGFYR, 2024

Lleoliad

Cyfarfod Rhithiol

Pwynt Cyswllt

Rhodri Jones

01286 679556

Rhodrijones1@gwynedd.llyw.cymru

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION

AELODAETH

AELODAU CABINET

Y Cyngorydd Paul Rowlinson (Cyllid)
(Sedd Wag) (Addysg)

PRIF WEITHREDWR

Mr Dafydd Gibbard

PENNAETH CYLLID

Mr Dewi A Morgan

PENAETHIAID UWCHRADD

Mr David Healey – Ysgol Friars
Mr Arwyn Williams – Ysgol Brynrefail
Mr Aled Williams – Ysgol Ardudwy
Mr Kyle Jones – Ysgol yr Hendre

PENAETHIAID CYNRADD

Mr Gwion Owens – Ffederasiwn Cefn Coch a Thalsarnau
Mr Richard Derwyn Jones – Ysgol Chwilog
Ms Nia Puw – Ysgol Llanrug
Mr Alan Wynn Jones – Ysgol Cymerau
Mrs Eleri Morgan Davies – Ysgol y Gorlan
(Sedd Wag0)

UNDEBAU ATHRAWON

Mr Clive Thomas – Ysgol Syr Hugh Owen

LLYWODRAETHWYR

Arfon

Cyngorydd Ioan Thomas – Ysgol y Gelli ac Ysgol Syr Hugh Owen
(Sedd Wag)

Meirionnydd

Ms Carys Meleri Fowles – Ysgol Penybryn ac Ysgol Tywyn
Mr Eifion Roberts – Ysgol Godre'r Berwyn

Dwyfor

Cyngorydd Gwilym Jones, Ysgol Borthygest,
Cyngorydd Gwynfor Owen, Ysgol Hafod Lon

ESGOBAETH

Robert Townend – Archddiacon Meirionnydd

YSGOLION EGLWYS

Ms Joanna Thomas – Ysgol y Faenol

YSGOLION ARBENNIG

Mrs Donna Roberts - Ysgol Hafod Lon

SYLWEDYDDION

Mr Gwern ap Rhisiart, Pennaeth Addysg
Ms Ffion Edwards Ellis, Pennaeth Cynorthwyol: Anghenion Addysg Arbennig a Chynhwysiad
Ms Debbie Anne Williams Jones, Pennaeth Cynorthwyol: Gwasanaethau Corfforaethol
Ms Kathy Bell, Cyfrifydd Grwp – Ysgolion

RHAGLEN

1. YMDDIHEURIADAU

I dderbyn unrhyw ymddiheuriadau am absenoldeb.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

I dderbyn unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol.

3. MATERION BRYD

Nodi unrhyw eitemau sy'n fater brys ym marn y Cadeirydd fel y gellir eu hystyried.

4. COFNODION

5 - 11

I gadarnhau cofnodion y cyfarfod blaenorol a gynhaliwyd ar 30 Medi 2024.

5. MATERION YN CODI O'R COFNODION

I drafod unrhyw faterion sy'n codi o'r cofnodion nad ydynt yn ymddangos a Rhaglen.

6. AELODAETH Y FFORWM

I dderbyn diweddariad llafar.

7. BALANSAU YSGOLION: BLWYDDYN GYLLIDOL 2023/24

12 - 15

Kathy Bell (Cyfrifydd Grwp Ysgolion) i gylwyno'r adroddiad.

8. CYLLIDEB ADDYSG A DYRANIADAU YSGOLION

16 - 20

Kathy Bell (Cyfrifydd Grŵp Ysgolion) i gyflwyno'r Adroddiad.

9. DIWEDDARIAD: NEWIDIADAU DULL CYLLIDO ADY

21 - 23

Ffion Edwards Ellis (Pennaeth Cynorthywol: Anghenion Addysg Arbennig a Chynwysiad) i gyflwyno'r adroddiad.

10. RHAGOLYGNON YSGOLION

24 - 26

Kathy Bell (Cyfrifodd Grŵp Ysgolion) i gyflwyno'r adroddiad.

11. UNRHYW FATER ARALL

I godi unrhyw fater perthnasol.

12. DYDDIAD Y CYFARFOD NESAF

I gadarnhau dyddiad y cyfarfod nesaf.

FFORWM CYLLIDEB YSGOLION 30.09.2024

Yn bresennol:

Aelodau Cabinet: Y Cyngorwyr Beca Brown (Addysg) a Paul Rowlinson (Cyllid)

Penaethiaid Ysgolion:

Uwchradd: David Healey (Ysgol Friars)
Aled Williams (Ysgol Ardudwy)

Cynradd: Richard Derwyn Jones (Ysgol Chwilog) (Cadeirydd)
Gwion Owens (Ffederasiwn Cefn Coch a Thalsarnau)
Nia Puw (Ysgol Llanrug)
Alan Wynn Jones (Ysgol Cymerau)
Eleri Morgan Davies (Ysgol y Gorlan)

Llywodraethwyr: Cyngorydd Ioan Thomas (Ysgol y Gelli ac Ysgol Syr Hugh Owen)
Carys Meleri Fowles (Ysgol Penybryn ac Ysgol Tywyn)
Cyngorydd Gwilym Jones (Dwyfor - Ysgol Borth-y-gest)

Ysgolion Eglwys:

Ysgolion Arbennig:

Esgobaeth:

Undebau Athrawon: Clive Thomas (Ysgol Syr Hugh Owen)

Sylwedydd: Gwern ap Rhisiart (Pennaeth yr Adran Addysg)
Debbie Anne Williams Jones (Pennaeth Cynorthwyol: Gwasanaethau Corfforaethol)
Kathy Bell (Cyfrifydd Grŵp Ysgolion)
Ffion Edwards Ellis (Pennaeth Cynorthwyol: Anghenion Addysg Arbennig a Chynhwysiad)

Swyddogion: Huw Ynyr (Pennaeth Cynorthwyol Technoleg Gwybodaeth), a Rhodri Jones (Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth)

1. YMDDIHEURIADAU

Derbyniwyd ymddiheuriadau gan Dewi Morgan (Pennaeth Cyllid), y Cyngorydd Gwynfor Owen (Llywodraethwr Ysgol Hafod Lon) a Joanna Thomas (Ysgol y Faenol).

Croesawyd David Healey (Ysgol Friars), Gwion Owens (Ffederasiwn Cefn Coch a Thalsarnau) a Nia Puw (Ysgol Llanrug), aelodau newydd o'r Fforwm, i'w cyfarfod cyntaf. Croesawyd y Cyngorydd Ioan Thomas (Ysgol y Gelli ac Ysgol Syr Hugh Owen) yn ôl i'r Fforwm fel cynrychiolaeth Llywodraethwyr Arfon.

Cydymdeimlwyd yn ddwys gydag Arwyn Williams (Ysgol Brynrefail) a'i deulu yn dilyn eu profedigaeth ddiweddar.

2. DATGAN BUDDIANT PERSONOL

Ni dderbyniwyd unrhyw ddatganiadau o fuddiant personol.

3. COFNODION

Llofnododd y Cadeirydd gofnodion y cyfarfod blaenorol o'r Fforwm a gynhaliwyd ar 1 Gorffennaf, 2024 fel rhai cywir, gan dderbyn diweddariad fel y nodir isod.

4. MATERION YN CODI O'R COFNODION

Eitem 10: Fformiwla Cyllido Ysgolion Uwchradd - Adolygu Arlwyfaeth a Glanhau:-

Cadarnhawyd bod is-grŵp wedi ei sefydlu o blith penaethiaid ysgolion uwchradd er mwyn trafod y fformiwlâu. Nodwyd bod yr is-grŵp wedi cyfarfod eisoes ac yn cynnal eu hail gyfarfod yn fuan.

Cofnod cyfarfod 17 Gorffennaf 2023 o'r Fforwm Cyllideb Ysgolion:-

Nodwyd bod cofnodion y cyfarfod hwn yn tynnu sylw at argymhellion a blaenoriaethau ESTYN yn dilyn eu hymweliad gyda'r awdurdod. Manylwyd bod y rhain yn ymwneud â chynllunio strategol, presenoldeb a chynhwysiad. Cadarnhawyd nad oes oblygiadau ariannol penodol ar gyfer y tri maes yma ar hyn o bryd ac mae gwaith cynllunio yn mynd rhagddo er mwyn gwireddu'r argymhellion a'r blaenoriaethau. Cyfeiriwyd at yr adroddiad cynnydd ar y gwaith hwn fydd yn cael ei gyflwyno i'r Pwyllgor Craffu Addysg ac Economi ym mis Hydref gan nodi bod modd i unrhyw un wyllo'r gwe-ddarllediad os ydynt yn dymuno derbyn diweddariad pellach ar y gwaith.

5. ETHOL IS-GADEIRYDD

PENDERFYNWYD ethol Aled Williams (Pennaeth Ysgol Ardudwy) yn Is-gadeirydd y Fforwm am 2024/25.

6. AELODAETH Y FFORWM

Adroddwyd bod swyddogion wedi croesawu enwebiadau gan benaethiaid ysgolion cynradd ac uwchradd yn dilyn y cyfarfod diwethaf. Nodwyd bod un sedd wag yn parhau ar gyfer cynrychiolaeth o benaethiaid cynradd a sedd wag arall am gynrychiolydd o blith y penaethiaid uwchradd. Esboniwyd bod Grwpiau Strategol penaethiaid yn cael eu cynnal yn fuan a gobeithiwyd y bydd cynrychiolaeth lawn ar y Fforwm yn dilyn hynny.

Eglurwyd bod un sedd wag o blith cynrychiolaeth Llywodraethwyr ardal Arfon. Nodwyd y bwriad i'r sedd hon gael ei llenwi erbyn y cyfarfod nesaf.

Soniwyd hefyd bod sedd wag ar gyfer cynrychiolaeth yr Esgobaeth. Nodwyd y bwriad i gysylltu efo'r Esgobaeth i ofynam gynrychiolydd i'r Fforwm, a gobeithiwyd y bydd aelodaeth wedi ei gadarnhau erbyn y cyfarfod nesaf.

7. BALANSAU YSGOLION: BLWYDDYN GYLLIDOL 2023/24

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyfrifydd Grŵp Ysgolion.

Adroddwyd bod lefelau balansau ysgolion unigol wedi cael eu dadansoddi ar gyfer yr Adroddiad hwn. Ymhelaethwyd bod balansau'r Awdurdod ar gyfer ysgolion wedi cael ei nodi hyd at 2017 er mwyn cymharu'r sefyllfa bresennol gyda'r sefyllfa cyn Covid-19. Esboniwyd bod balansau ysgolion wedi cynyddu yn ystod cyfnod y pandemig a bod hynny i'w weld yn genedlaethol. Fodd bynnag, pwysleisiwyd y gwelir yr arian hynny a gynilwyd yn ystod y pandemig yn cael ei ddefnyddio'n gyflym iawn ar hyn o bryd. Cadarnhawyd mai cipolwg o'r balansau a welir yn yr adroddiad gan eu bod yn newid yn gyson. O'r herwydd, dylai unrhyw un sy'n eu hasesu bod yn ymwybodol iawn o'u natur newidiol cyn gwneud penderfyniadau.

Cadarnhawyd bod tair ysgol gynradd a thair ysgol uwchradd mewn diffyg ariannol erbyn diwedd y flwyddyn ariannol 2023/24. Esboniwyd bod hyn yn gyfran fechan o ysgolion mewn diffyg o'i gymharu ag Awdurdodau eraill. Pwysleisiwyd bod gwasanaethau Cyllid ac Addysg yn cydweithio gyda'r ysgolion hynny er mwyn datrys dyledion a chynllunio er mwyn i'r ysgolion fod mewn sefyllfa ariannol well i'r dyfodol. Nodwyd gall hyn fod yn waith datblygol dros ychydig flynyddoedd i'w wireddu.

Ystyriwyd faint o'r balansau sydd wedi cyfrannu tuag at ddatblygu cyllideb ar gyfer 2024/25. Rhannwyd enghraifft bod y mwyafrif o'r balansau yn cael eu clustnodi fel rhan helaeth o gyllideb y flwyddyn ddilynol gan arwain at wir balans isel ar ddiwedd y flwyddyn ariannol. Mewn ymateb, pwysleisiodd y Cyfrifydd Grŵp Ysgolion mai diweddariad ar ddiwedd y flwyddyn ariannol yw'r ffigyrau a ddangoswyd yn yr adroddiad gan gydnabod bod cyfran helaeth o'r arian yn cael ei ddefnyddio ar gyfer sefydlu cyllidebau o'r newydd ar 1af Ebrill yn flynyddol.

Tynnwyd sylw at falansau ysgolion uwchradd ac ystyriwyd bod gwahanol batrymau i'w weld o fewn yr ysgolion. Nodwyd bod rhai ysgolion gyda'u balansau yn tyfu'n flynyddol ac eraill yn defnyddio mwy ar eu balansau gan arwain at ffigyrau gymharol gyson yn flynyddol. Mewn ymateb i'r sylwadau, cadarnhaodd Cyfrifydd Grŵp Ysgolion bod hyn yn deillio o gynlluniau unigol ysgolion a'r anghenion sydd yn flaenoriaethau iddynt. Esboniwyd hefyd bod cynnydd mewn niferoedd staff drwy gytundebau dros dro yn ystod cyfnod y pandemig wedi arwain ar gynnydd mewn staff ysgolion ar draws y sir. Ymhelaethwyd bod nifer fawr o'r cytundebau hynny bellach wedi dod i ben a bod llai o staff o fewn ysgolion yn gyffredinol. Ystyriwyd bod hyn yn cael effaith ar ysgolion gan fod llai o bobl yn gyflogedig yno ond mae'n eu cynorthwyo i aros o fewn eu cyllideb.

Adroddwyd ar falansau Ysgol y Moelwyn gan nodi bod eu balansau hwy wedi cynyddu'n sylweddol dros y blynyddoedd diwethaf. Pwysleisiwyd nad oes unrhyw wahaniaeth rhwng yr ysgol hon ac ysgolion eraill y sir ac nid yw'n cael ei ffafrio mewn unrhyw ffordd, oni bai am drefniadau lleol ble mae'r ysgol yn gyfrifol am y pwll nofio cyhoeddus. Nodwyd bydd swyddogion yn cynnal trafodaethau gyda'r ysgol yn fuan er mwyn trafod eu llwyddiant gyda'r balansau er mwyn rhannu arferion da a strategaethau, os yn bosib, gydag ysgolion eraill y Sir.

Nodwyd bod gofyniad i'r ysgolion sydd gyda balansau uwch yn y gorffennol i'w gwario. Er hyn, credir ei bod yn ddoeth i beidio gwneud hynny ar gyfer ysgolion sydd gyda balansau uchel ar hyn o bryd gan fod y wybodaeth yn tystiolaethu pa mor sydyn gall sefyllfaoedd yr ysgolion ddirywio. Yn hytrach, dylai'r pwyslais fod ar benaethiaid i sicrhau bod yr ysgolion yn cael eu gwarchod yn ofalus drwy gyfnod yr ansicrwydd ariannol presennol.

Eglurwyd yr angen i edrych ar y balansau hyn a'u cymharu gyda niferoedd disgyblion yr ysgolion, er mwyn asesu os yw'r ysgolion mwyaf yn gorfod gwneud mwy o ddefnydd o falansau wrth gefn er mwyn osgoi dyled, tra bod yr ysgolion llai yn gallu cael eu rhedeg heb ddefnyddio'r balansau.

Rhagdybiwyd bod cyfanswm balansau ysgolion yn mynd i leihau erbyn diwedd y flwyddyn ariannol gyfredol i fod yn agosáu at oddeutu £4miliwn, gan ddychwelyd i'r sefyllfa a welwyd cyn y pandemig.

PENDERFYNWYD:

- **Derbyn yr adroddiad gan nodi'r sylwadau a gyflwynwyd yn ystod y drafodaeth**
- **Derbyn diweddariad pellach yn y cyfarfod nesaf sy'n cymharu balansau'r ysgolion gyda niferoedd disgyblion. Cytunwyd i dderbyn cyfanswm y balansau fel canran o gyllideb lawn yr ysgolion fel rhan o'r adroddiad hon.**

8. GRANTIAU YSGOLION 2024/25

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Cyfrifydd Grŵp Ysgolion er gwybodaeth yn unig.

Eglurwyd bod £96miliwn yn cael ei ddyrannu ar gyfer yr holl ysgolion yn flynyddol. Nodwyd mai £9.4miliwn yw dyraniad grantiau Llywodraeth Cymru i ysgolion Gwynedd ar gyfer y flwyddyn ariannol 2024/25. Ymhelaethwyd bod Grant Chweched Dosbarth yn cael ei dderbyn gan y saith ysgol uwchradd berthnasol o fewn y sir, gwerth cyfanswm o £4.4miliwn eleni.

Adroddwyd bod arian grant yn ariannu cyflog staff, gan arwain at her dros y blynyddoedd diwethaf. Eglurwyd bod swm y grantiau yn aros yn gymharol debyg o flwyddyn i flwyddyn ond bod cyfradd chwyddiant o gyflogi staff yn cynyddu. Cadarnhawyd bod hyn yn arwain at doriad gan fod yr ysgolion yn gallu gwneud llai gyda'r arian erbyn heddiw nag oedden nhw rai blynyddoedd yn ôl.

Cadarnhawyd bod grant newydd wedi cael ei sefydlu ar gyfer 2024/25 o'r enw 'Grant Safonau'. Cydnabuwyd bod y Grant hwn yn disodli cyn grantiau eraill megis 'Grant Gwella Addysg - Cyfnod Sylfaen ac Arall', 'Cyflymu Dysgu (RRRS)' a 'Llwybrau Dysgu 14-16oed'. Pwysleisiwyd bod y newid hwn wedi arwain at leihad o oddeutu £600,00 yn swm yr arian grant i Wynedd.

Nodwyd nad oes unrhyw awgrym ar hyn o bryd y bydd newidiadau mawr i grantiau Llywodraeth Cymru ar gyfer 2025/26. Cadarnhawyd bydd y Pennaeth Addysg yn diweddarau ysgolion ar unrhyw newidiadau i'r grantiau i'r dyfodol os oes cynlluniau yn cael eu cyflwyno gan y Llywodraeth i'w haddasu.

9. CEFNOGAETH TECHNOLEG

Cyflwynwyd diweddariad llafar gan y Pennaeth Cynorthwyol Technoleg Gwybodaeth.

Darparwyd diweddariad i'r Aelodau ar ddatblygiadau i system gwybodaeth reolaethol ysgolion (MIS / SIMS) a diweddariad ar Gynllun Digidol y Cyngor (Prosiect CC2 - Gwelliannau i ddarpariaeth ffôn).

System Gwybodaeth Reolaethol Ysgolion

Eglurwyd bod y system gwybodaeth reolaethol yn feddalwedd sydd yn cael ei ddefnyddio ym mhob ysgol ac yn cael ei ddarparu gan gwmni ESS. Nodwyd bod y cwmni hwnnw yn colli eu monopoli o fewn y farchnad oherwydd bod y feddalwedd yn mynd yn hŷn a bod y cwmni wedi oedi rhy hir cyn cyflwyno olynedd iddo. Ymhelaethwyd bod cwmnïau newydd yn darparu meddalwedd tebyg ar y farchnad ar hyn o bryd gan amlygu'r risg y gall y cwmni stopio gweinyddu'r meddalwedd yn gyfan gwbl. Cadarnhawyd bod cytundeb y Cyngor gyda'r cwmni yn dod i ben ar 31 Mawrth 2026. Pwysleisiwyd bod angen sicrhau bod cynllun mewn lle o 1 Ebrill 2026 ymlaen i sicrhau bod meddalwedd addas ym mhob ysgol.

Adroddwyd bod gweithgor wedi cael ei sefydlu, gyda chynrychiolwyr o benaethiaid cynradd ac uwchradd, cynrychiolaeth busnes a chynrychiolaeth yr awdurdod. Eglurwyd eu bod yn edrych ar opsiynau am feddalwedd addas i'r dyfodol megis adnewyddu cytundeb gyda'r darparwr presennol neu edrych ar ddarparwr amgen. Esboniwyd bydd angen penodi

Cadeirydd i'r gweithgor o blith y penaethiaid sy'n aelodau ohono. Diweddarwyd bod y gweithgor wedi edrych ar dair system gwahanol hyd yma ac yn rhoi ystyriaeth fanwl iddynt i gyd. Mynegwyd balchder o dderbyn cefnogaeth gyfreithiol a masnachol gan Gymdeithas Llywodraeth Leol Cymru (WLGGA) ar y mater hwn.

Cyfeiriwyd at effaith ariannol yr her hon gan bwysleisio bydd cynnydd i gostau referniw yn 2026. Ymhelaethwyd nad yw cwmnïau yn caniatáu i ddefnyddwyr brynu'r meddalwedd ar gyfer dyfeisiadau ac yn hytrach, mae defnyddwyr yn hurio'r meddalwedd ar lwyfannau perthnasol. Cadarnhawyd bod hyn yn fwy costus i'r Cyngor na phrynu'r feddalwedd a'i osod ar isadeiledd ei hun.

Tybiwyd bydd angen canfod darparwr newydd os na fydd sefyllfa cwmni ESS yn newid. Nodwyd bydd hyn yn cael ei wneud yn y drefn briodol drwy ddangos bod gwahanol gwmnïau wedi cael cyfle i fod yn ddarparwyr i'r Cyngor a bod cystadleuaeth wedi bod. Ymhelaethwyd bydd costau mudo wrth adael ESS a byddai hynny'n disgyn i mewn i'r flwyddyn ariannol 2025/26. Cadarnhawyd bydd y Pennaeth Cynorthwyol Technoleg Gwybodaeth yn cyflwyno bid am araf i'r Cyngor i gyfarch y costau hyn pan fydd gwybodaeth fanylach yn dod i'r amlwg. Pwysleisiwyd hefyd bydd ystyriaeth yn cael ei roi ar gyfer costau ac amser hyfforddi staff ysgolion ar newidiadau i'r feddalwedd.

Esboniwyd bod y ffi o gyflwyno'r feddalwedd yn gyson ar gyfer pob ysgol. Ymhelaethwyd bod hyn yn cyflwyno her ynddo'i hun oherwydd bod y ffi ar gyfer ei gyflwyno i ysgol sydd â llai na 20 o blant yr un peth a'r ffi o'i gyflwyno i ysgolion uwchradd. Nodwyd bod hyn yn effeithio ar elfen ariannol y costau o ganfod darparwr newydd.

Rhagdybiwyd bydd y costau o newid darparwr y meddalwedd yn arwain at oddeutu dwbl y gost bresennol a phwysleisiwyd mai'r penderfyniad gorau er lles ysgolion fydd yn cael ei ddilyn, ac ni fydd y penderfyniad yn cael ei wneud ar sail ariannol yn unig.

Cynllun Digidol y Cyngor

Cadarnhawyd bod y ddarpariaeth ffôn yn cael ei newid. Nodwyd bod pob ysgol oni bai am un ysgol gynradd ar y system ffôn corfforaethol ar hyn o bryd ond pwysleisiwyd bydd pob ysgol ar yr un ddarpariaeth yn fuan.

Adroddwyd bod y Cyngor wedi cytundebu gyda darparwyr newydd a chadarnhawyd bod y system newydd yn rhoi cyfle i ysgolion wneud mwy o'r data sydd ar gael megis os ydi galwadau wedi cael eu methu, presenoldeb i ateb y ffôn ac opsiynau Whatsapp, negeseuon testun ac ati. Cydnabuwyd bydd pob rhif estyniad yn cael eu haddasu a bod gwaith sylweddol yn mynd rhagddo er mwyn sicrhau bod hyn yn cael ei wneud yn gywir. Esboniwyd bod y systemau analog yn cael eu newid ar hyn o bryd a bydd mudo i system newydd yn haws gan fod pob ysgol yn defnyddio'r un ddarpariaeth.

Nodwyd bod y newid hwn yn rhan o Gynllun Digidol y Cyngor ac wedi cael ei ariannu o fewn y cynllun hwnnw. Rhagdybiwyd bydd costau ffôn yn lleihau oddeutu 30% wedi i'r newid hwn o analog i ddigidol gael ei gwblhau. Eglurwyd bydd ffioedd yn cael eu dyrannu yn dilyn niferoedd estyniadau gan olygu bydd ffioedd y gwasanaeth yn amrywio o ysgol i ysgol. Cydnabuwyd na welir y gwahaniaeth hwn nes blwyddyn ariannol 2025/26 gan gadarnhau bod y ffioedd ar gyfer y flwyddyn hon yn aros yn debyg i'r blynyddoedd diwethaf.

10. CYLLID ANGHENION DYSGU YCHWANEGOL A CHYNHWYSIAD 2025/26

Cyflwynwyd yr adroddiad gan y Pennaeth Cynorthwyol: Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad.

Eglurwyd bod yr adroddiad yn ymdrin ag ariannu ceisiadau sy'n cyrraedd y Panel Cymedroli ar gyfer cefnogaeth i ddisgyblion unigol.

Nodwyd yr angen i ddyrannu'r cyllid ar sail anghenion a fformiwla yn hytrach na'r Panel Cymedroli, gan ddilyn arweiniad nifer o Awdurdodau Lleol sydd eisoes wedi cymryd y cam hwn. Esboniwyd byddai hyn yn arwain at system fwy teg oherwydd bod yr un fformiwla yn cael ei ddefnyddio ar gyfer pob ysgol. Ymhelaethwyd ei fod yn seiliedig ar ddefnyddio data sydd ar gael yn barod. Teimlwyd bydd y newid hwn yn rhoi mwy o sicrwydd i ysgolion gan arwain at swyddi sefydlog i gymorthyddion.

Cadarnhawyd bod y gwaith o weithio tuag at y newid hwn wedi cychwyn yn 2019 yn dilyn adroddiad allanol a oedd yn awgrymu'r ffordd orau ymlaen. Cydnabuwyd bod peth oediad wedi bod yn y gwaith hwn dros gyfnod y pandemig ond bod gwaith yn mynd rhagddo i gyflawni'r newid hwn fel blaenoriaeth erbyn hyn.

Adroddwyd bod y newid hwn yn seiliedig ar ddata ADY PLASC. Atgoffwyd yr aelodau bod saith model amrywiol wedi cael eu cyflwyno i'r Fforwm hwn yn 2022 ac mai dyma'r un a ffafriwyd yn dilyn yr adroddiad hwnnw. Nodwyd bod gwaith wedi mynd rhagddo i'w ddatblygu a chadarnhawyd mai dyma yw'r model sy'n cael ei weithredu ar hyn o bryd wrth arwain y newid ymlaen.

Mewn ymateb i ymholiad, cydnabuwyd nad oes ystyriaeth wedi cael ei roi i oedran y plant sydd gydag ADY. Nodwyd bod hyn oherwydd ei fod yn galluogi ysgolion i sicrhau eu bod yn gwneud y defnydd orau o'r gyllideb er lles y plant tra hefyd yn sicrhau nad yw'r fformiwla i ddyrannu arian yn mynd yn or-gymleth.

Pwysleisiwyd bod cyllideb ADY wedi ei rewi ar gyfer 2024/25 oherwydd terfynau amser tynn a'r angen i ryddhau cyllidebau ysgolion. Pwysleisiwyd mai'r eithriadau i hyn yw darparu cefnogaeth unigol i unrhyw ddisgybl sydd wedi dod i mewn i'r Sir o fewn y flwyddyn hon. Cadarnhawyd bod hyn wedi rhoi cyfle i swyddogion edrych ar y gyllideb a'r ffordd orau ymlaen wrth ystyried y newid i system ganolog ar gyfer pob ysgol. Ymhelaethwyd bod niferoedd a lefelau dwyster ADY yn cael ei asesu drwy ddefnyddio data sy'n cael ei fewnbynnu i'r Cynllun Datblygu Unigol.

Manylwyd ar y cynllun o fewn ADY PLASC gan nodi ei fod wedi cael ei ddatblygu i edrych ar angen y plentyn ac nad oedd yn ystyried cefnogaeth allanol. Ymhelaethwyd hefyd bod cyllideb gwerth 5% o gyllideb ADY wedi cael ei glustnodi ar gyfer eithriadau o fewn y flwyddyn ysgol. Eglurwyd bod eithriadau yn cynnwys nifer o bethau megis dirywiad sydyn mewn amgylchiadau, neu blentyn gydag anghenion ADY yn symud i mewn i ardal addysg Gwynedd. Pwysleisiwyd hefyd bod y gyllideb ar gyfer cefnogi disgyblion sydd ag anghenion meddygol megis Diabetes math 1 neu epilepsi yn cael ei dynnu o'r gyllideb cyn ei ddyrannu. Cadarnhawyd y bydd unrhyw eithriad yn cael ei gyflwyno i'r Panel Cymedroli.

Ystyriwyd clustnodi isafswm cyllideb ar gyfer pob ysgol er mwyn sicrhau bod y gefnogaeth ar gael er bod rhai ysgolion ddim efo disgyblion gyda CDU Awdurdod ar ddechrau'r flwyddyn ariannol. Nodwyd bod hyn yn galluogi'r Cyngor i roi darpariaeth i bob ysgol yn unol â niferoedd disgyblion a'r niferoedd sydd gydag anghenion ADY.

Gobeithiwyd cynnwys rhagolygon cyllideb ADY ym mis Rhagfyr 2024 er mwyn paratoi ar gyfer symud i'r model newydd erbyn Mawrth 2025.

PENDERFYNWYD derbyn yr adroddiad.

11. UNRHYW FATER ARALL

Dim i'w nodi.

12. DYDDIAD AR GYFER Y CYFARFOD NESAF

Bwriedir cynnal y cyfarfod nesaf yn fuan ym mis Rhagfyr. Bydd y Pennaeth Cynorthwyol: Gwasanaethau Corfforaethol, Cyfrifydd Grŵp Ysgolion a'r Swyddog Gwasanaethau Democratiaeth yn trafod dyddiad addas ar gyfer y cyfarfod nesaf mor fuan â phosib.

PENDERFYNWYD derbyn adroddiad ar sut mae cyllidebau ysgolion yn cael ei ddyrannu o fewn y gwahanol sectorau (cynradd, uwchradd ac ysgolion arbennig) a gwasanaethau eraill yn ogystal â manylion demograffig er mwyn adnabod heriau a rhannu sylwadau.

Dechreuodd y cyfarfod am 3.45 y.h. a daeth i ben am 4:55 y.h.

Eitem 7

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	02 Rhagfyr 2024
TEITL	Balansau Ysgolion Blwyddyn Gyllidol 2023/24
PWRPAS	Yn dilyn cais cyfarfod 30/09/2024
ARGYMHELLIAD	Derbyn yr adroddiad
AWDUR	Kathy Bell – Cyfrifydd Grŵp Ysgolion

1 **Balansau Ysgolion**

- 1.1 Atodir er gwybodaeth balansau ysgolion unigol 31/03/2024 ynghyd â gwerth y balansau fel canran o'r dyraniad terfynol am 2023/24 yn dilyn cais yn y cyfarfod diwethaf. Dyma grynodedb –

	Dyraniad Terfynol 2023/24	Balansau 31/03/2024	Balansau 31/03/2024 fel % o'r Dyraniad
CYNRADD	£40,909,445	£4,980,580	12.17%
DILYNOL	£6,563,497	£811,962	12.37%
UWCHRADD	£39,809,207	£2,161,056	5.43%
ARBENNIG	£5,126,570	£588,473	11.48%
CYFANSWM	£92,408,719	£8,542,070	9.24%

- 1.2 Bellach mae Llywodraeth Cymru wedi cyhoeddi y sefyllfa yng Nghymru. Dyma linc i'r datganiad –

[Cronfeydd wrth gefn ysgolion: ar 31 Mawrth 2024 | LLYW.CYMRU](#)

Hoffwn dynnu eich sylw yn benodol i lefel diffygion ymysg ysgolion Cymru, sef £39.5miliwn, gydag ysgolion Gwynedd yn £0.6miliwn o hyn.

Mae lleihad o £94miliwn ym malansau rhwng Mawrth 2023 a Mawrth 2024 sy'n dangos yr un patrwm a'r hyn ydan ni yn weld yng Ngwynedd a gyda rhagolwg o leihaf pellach yn ystod y flwyddyn ariannol hon.

- 1.3 Bydd swyddogion addysg a cyllid yn parhau i weithio gyda'r ysgolion i fonitro'r sefyllfa.

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2024

	Rhif Ysgol	Enw Ysgol	Balansau 31/03/2023	Dyraniad Terfynol 2023/24	Balansau 31/03/2024	Balansau 31/03/2024 fel % o'r Dyraniad	
	1	2000	Gwaun Gynfi	£157,342	£662,504	£160,522	24.23%
	2	2004	Nefyn	£131,346	£593,388	£126,507	21.32%
	3	2006	Llanrug	£116,246	£984,809	£80,958	8.22%
	4	2008	Abererch	£67,416	£338,374	£54,023	15.97%
*	5	2010	Beddgelert	£32,051	£231,185	£17,051	7.38%
	6	2011	Bethel	£38,681	£619,864	£29,253	4.72%
	7	2013	Bodfeurig	£56,733	£285,298	£62,745	21.99%
*	8	2015	Borthygest	£11,644	£224,181	£322	0.14%
	9	2017	Brynaerau	£64,545	£302,690	£77,255	25.52%
	10	2026	Y Gelli	£170,208	£919,081	£127,506	13.87%
	11	2028	Penybryn	£90,424	£616,407	£22,942	3.72%
	12	2033	Trefertthyr	£70,052	£499,134	£48,883	9.79%
	13	2036	Chwilog	£22,598	£372,397	£18,204	4.89%
	14	2039	Crud Y Werin	£75,793	£320,680	£69,940	21.81%
	15	2042	Dolbadarn	£226,291	£641,372	£226,603	35.33%
	16	2046	Ederne	£81,547	£330,021	£75,005	22.73%
	17	2048	Bro Plennydd	£25,192	£418,947	£2,743	0.65%
*	18	2049	Garndolbenmaen	£23,628	£240,735	£48,122	19.99%
	19	2060	Llanbedrog	£90,995	£424,941	£84,479	19.88%
*	20	2066	Llangybi	£55,208	£198,044	£30,917	15.61%
	21	2069	Llanllechid	£178,240	£1,060,857	£84,156	7.93%
	22	2070	Llanllyfni	£59,233	£330,946	£71,463	21.59%
*	23	2075	Bab Morfa Nefyn	£91,946	£207,611	£73,151	35.23%
*	24	2078	Baladeulyn	£24,526	£226,133	£34,879	15.42%
*	25	2081	Nebo	-£10,999	£194,857	£4,734	2.43%
	26	2085	Penisarwaen	£53,117	£270,923	£57,403	21.19%
	27	2089	Bro Lleu	£73,216	£838,251	£34,125	4.07%
	28	2093	Pentreuchaf	£50,517	£440,958	£38,237	8.67%
*	29	2097	Rhiwlas	£44,746	£251,614	£57,501	22.85%
*	30	2098	Rhosgadfan	£3,909	£247,380	£1,623	0.66%
	31	2099	Rhostryfan	£73,931	£331,912	£31,468	9.48%
*	32	2103	Sarn Bach	£50,100	£252,661	£33,261	13.16%
	33	2104	Eifion Wyn	£40,582	£871,699	-£12,339	-1.42%
	34	2108	Talysarn	£103,821	£492,763	£126,789	25.73%
	35	2110	Y Gorlan	£144,062	£529,967	£111,981	21.13%
	36	2111	Yr Eifl	£53,412	£292,867	£61,619	21.04%
	37	2112	Tudweiliog	£36,769	£262,615	£28,551	10.87%
	38	2113	Waunfawr	£60,115	£569,359	£80,526	14.14%
	39	2116	Glancegin	£297,593	£1,013,114	£247,146	24.39%
	40	2119	Yr Hendre	£135,722	£1,764,961	£121,403	6.88%
	41	2122	Bontnewydd	£96,325	£926,905	£12,418	1.34%
	42	2123	Y Garnedd	£114,182	£1,557,577	£56,028	3.60%
	43	2125	Cymerau	£162,345	£1,221,907	£132,999	10.88%
	44	2126	Abercaseg	£151,896	£482,819	£117,102	24.25%

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2024

	Rhif Ysgol	Enw Ysgol	Balansau 31/03/2023	Dyraniad Terfynol 2023/24	Balansau 31/03/2024	Balansau 31/03/2024 fel % o'r Dyraniad	
	45	2127	Y Felinheli	£132,633	£719,045	£68,406	9.51%
	46	2181	Traeth	£204,803	£774,156	£130,152	16.81%
*	47	2185	Corris	£48,800	£275,192	£55,100	20.02%
	48	2189	Dyffryn Ardudwy	£141,761	£383,230	£104,845	27.36%
*	49	2190	Bro Cynfal	£89,597	£207,429	£39,632	19.11%
*	50	2192	Edmwnd Prys	£72,440	£205,598	£27,991	13.61%
	51	2194	Llanbedr	£58,459	£265,830	£37,900	14.26%
*	52	2198	Y Garreg	£24,017	£203,781	£15,585	7.65%
	53	2199	O.M.Edwards	£77,067	£408,868	£81,570	19.95%
	54	2205	Manod	£163,075	£502,157	£154,643	30.80%
*	55	2207	Pennal	£18,905	£223,945	£32,293	14.42%
	56	2208	Cefn Coch	£116,852	£738,493	£85,524	11.58%
*	57	2210	Talsarnau	£84,441	£202,187	£36,901	18.25%
*	58	2211	Tanygrisiau	£29,321	£273,208	£10,975	4.02%
	59	2212	Penybryn	£171,203	£1,021,306	£153,139	14.99%
	60	2213	Bro Hedd Wyn	£46,861	£284,825	£18,919	6.64%
	61	2214	Frongoch	£28,842	£246,903	£28,111	11.39%
	62	2219	Tan y Castell	£66,772	£409,498	£57,168	13.96%
	63	2220	Ffridd y Llyn	£7,031	£394,192	£38,244	9.70%
	64	2221	Maenofferen	£163,522	£950,068	£115,323	12.14%
	65	2227	Hirael	£123,121	£855,972	£115,850	13.53%
	66	2228	Craig y Deryn	£21,249	£532,600	£20,119	3.78%
	67	2229	Bro Llifon	£165,627	£688,688	£171,770	24.94%
	68	3004	Pont y Gôf	£81,261	£410,280	£48,836	11.90%
	69	3005	Maesincla	£68,937	£1,297,191	£-25,616	-1.97%
	70	3009	Faenol	£183,633	£937,024	£123,164	13.14%
*	71	3010	Foelgron	£46,916	£221,072	£38,529	17.43%
	72	3013	Llandygai	£65,677	£565,617	£-12,672	-2.24%
*	73	3018	Llandwrog	£32,930	£205,438	£13,925	6.78%
*	74	3023	Llanystumdwy	£36,355	£206,599	£27,984	13.55%
	75	3029	Tregarth	£92,614	£476,999	£64,325	13.49%
	76	3030	Cae Top	£-9,308	£1,082,457	£26,601	2.46%
*	77	3300	Santes Helen	£62,690	£239,912	£27,834	11.60%
	78	3301	Our Lady	£120,223	£634,976	£77,304	12.17%
		CYNRADD	£6,535,572	£40,909,445	£4,980,580	12.17%	
* 21 ysgolion mewn gwarchodaeth lleiafswm staffio yn 2023/24							
*	1	3401	Bro Idris	£406,904	£3,513,968	£395,244	11.25%
	2	3402	Godre'r Berwyn	£413,949	£3,049,529	£416,718	13.67%
		DILYNOL	£820,853	£6,563,497	£811,962	12.37%	
* 1 ysgol mewn gwarchodaeth lleiafswm staffio yn 2023/24							

Balansau Ysgolion 31 Mawrth 2024

	Rhif Ysgol	Enw Ysgol	Balansau 31/03/2023	Dyraniad Terfynol 2023/24	Balansau 31/03/2024	Balansau 31/03/2024 fel % o'r Dyraniad
1	4002	Dyffryn Ogwen	£277,628	£2,635,112	-£60,011	-2.28%
2	4003	Botwnnog	£454,173	£2,718,675	£241,110	8.87%
3	4004	Brynrefail	-£10,862	£4,394,691	-£260,346	-5.92%
4	4007	Dyffryn Nantlle	£164,943	£2,451,145	£61,435	2.51%
5	4009	Eifionydd	£263,013	£2,283,301	£157,495	6.90%
6	4031	Y Moelwyn	£671,222	£2,353,726	£806,636	34.27%
7	4032	Tywyn	£295,185	£2,275,737	£287,131	12.62%
8	4034	Ardudwy	£408,614	£2,028,253	£343,820	16.95%
9	4036	Friars	£701,567	£7,443,559	£413,146	5.55%
10	4037	Tryfan	£224,502	£2,997,018	£96,745	3.23%
11	4039	Syr Hugh Owen	£165,222	£5,346,366	-£244,330	-4.57%
12	4040	Glan Y Môr	£365,482	£2,881,622	£318,225	11.04%
UWCHRADD			£3,980,691	£39,809,207	£2,161,056	5.43%

1	3502	Pendalar	£237,513	£2,662,394	£250,266	9.40%
2	3503	Hafod Lon	£304,168	£2,464,175	£338,207	13.72%
ARBENNIG			£541,680	£5,126,570	£588,473	11.48%
CYFANSWM			£11,878,796	£92,408,719	£8,542,070	9.24%

Eitem 8

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	02 Rhagfyr 2024
TEITL	Cyllideb Addysg a Dyraniadau Ysgolion
PWRPAS	Yn dilyn cais cyfarfod 30/09/2024
ARGYMHELLIAD	Derbyn yr adroddiad
AWDUR	Kathy Bell – Cyfrifydd Grŵp Ysgolion

Cefndir

Yn dilyn cais yn y cyfarfod diwethaf, dyma grynhoi sefyllfa gyllidol yr Adran Addysg, gwerth a fformiwlau dyraniadau ysgolion am 2024/25.

- 1.1 Mae cyllideb Addysg yn £117,900miliwn gyda £96,627miliwn (82%) yn cael ei ddatganoli i ysgolion. (atodiad 1)
- 1.2 Mae'r eglurhad dyraniad (atodiadau 2 ayb) yn dangos y data sydd yn cael ei gasglu ar gyfer pob ysgol, sail pob llinell o'r fformiwla sy'n cael ei ddatganoli yn ogystal a gwerth pob llinell e.e. Cynradd llinell 1 – Athrawon £23.3miliwn, Uwchradd llinell 1 – Staff Dysgu £25.8miliwn ac yn y sector Arbennig llinell 1 - £4.5miliwn.
- 1.3 Nifer disgyblion ydi'r prif yrrwr yn y fformiwla ac mae cynnydd neu leihad mewn niferoedd yn gallu cael effaith sylweddol ar gyllid ysgol unigol. Mae grantiau Llywodraeth Cymru hefyd yn cael eu gyrru gan nifer digyblion. Mewn cyfnod lle ydan ni'n gweld lleihad mewn nifer disgyblion, mae hyn yn achos o bryder yn symud ymlaen.
- 1.4 Gan gymryd nad oes cynnydd mewn adnoddau, mae unrhyw adolygu neu newid mewn fformiwla pob amser yn arwain at enillwyr a collwyr.

Cyllideb Adran Addysg 2024/25

	£000	£000	
Ysgolion Datganoledig			
Cynradd	£44,989		
Uwchradd	£45,921		
Arbennig	<u>£5,719</u>	£96,629	82.0%
Gwasanaethau Ansawdd Ysgolion		-£1,514	-1.3%
Isadeiledd a Gwasanaethau Cefnogol -			
Cludiant	£8,536		7.2%
Gwsnaeth Atodol	£957		0.8%
Eraill	<u>£4,321</u>	£13,814	3.7%
Arweinyddiaeth a Rheolaeth		£2,667	2.3%
Anghenion Dysgu Ychwanegol a Chynhwysiad		£5,294	4.5%
Gwasanaeth Ieuenctid		£1,010	0.9%
CYFANSWM CYLLIDEB ADDYSG		<u>£117,900</u>	100.0%

EGLURHAD DYRANIAD YSGOLION ARBENNIG 2024/25

FFACTORAU WEDI'I DEFNYDDIO YN Y FFORMIWLA

BAND ANHAWSTER DYSGU		PWYSAU BAND DISGYBL	
1*	EITHRIADOL O DDIFRIFOL / LLUOSOG	CYNRADD	4.35
		UWCHRADD	4.35
1	DIFRIFOL / LLUOSOG	CYNRADD	3.48
		UWCHRADD	3.48
2	CYFATHREBU DWYS	CYNRADD	2.68
		UWCHRADD	2.29
3	EMOSIYNOL AC YMDDYGIADOL DWYS	CYNRADD	2.24
		UWCHRADD	2.24
4	DATBLYGIADOL DWYS	CYNRADD	1.93
		UWCHRADD	1.93
5	ERAILL	CYNRADD	1.49
		UWCHRADD	1.24
NIFER LLEOEDD DISGYBLION		Cyfanswm nifer lleoedd yn yr ysgol (heb bwysiad)	
NIFER PWYSOL LLEOEDD		Cyfanswm nifer lleoedd pwysol yn unol â bandiau dysgu	
NIFER ATHRAWON		Athrawon a gyflogir	
ARWYNEBEDD ADEILAD		Arwynebedd yr ysgol (m ²)	
ARWYNEBEDD GLANHAU		Arwynebedd glanhau yr ysgol (m ²)	
FFACTOR GLANHAU		1.3 - 1.5 yn adlewyrchu anhawster glanhau	
PWYSAU CYFLWR ADEILAD		I bwrpas cynnal a chadw adeilad	
TIROEDD		Asesiad gofynion oriau blynyddol	
PWLL NOFIO (0 = PWLL YSGOL 1 = ARIAN I BRYNNU)		Os nad oes pwll gan yr ysgol, bydd dyraniad ar gyfer talu i fynd a disgyblion i nofio mewn pwll cyhoeddus	
HAWL CINIO AM DDIM		Nifer disgyblion yn gymwys i dderbyn cinio am ddim	

CYFRIFIAD Y FFORMIWLA DYRANNU

CYLLID STAFF DYSGU	Nifer pwysol x £6,705.93	£4,503,128
CYLLID STAFF CYFLENWOL	Nifer pwysol x £134.72	£90,466
CYTUNDEB BAICH GWAITH ATHRAWON	£4,036.89 i pob ysgol + [(os yw nifer amcanol o athrawon yn fwy na 3) £4,036.89 + (nifer amcanol o athrawon x £734.98)]	£36,433
CYTUNDEB BAICH GWAITH ATHRAWON - Medi 2005	(Nifer amcanol o athrawon llai swydd pennaeth) x [(£75.66 x 38 x 5/12) + (£54.27 x 38 x 7/12)]	£61,487
AMSER DI-GYSWLLT YSGOL	£110.19 x 38 (h.y. hanner diwrnod yr wythnos am 38 wythnos)	£8,374
AMSER DI-GYSWLLT / RHEOLAETHOL	swm cyllid £2,351.96	£4,704
RHEOLI PERFFORMIAD ATHRAWON	Nifer amcanol o athrawon x £193.74	£5,347
ATHRAWON BRO	Nifer disgyblion x £48.83 + £844.43	£13,072
CYLLID STAFF ATEGOL	Cyngor Ysgol £466.16 + (Nifer pwysol x £645.26)	£434,232
CYLLID STAFF CLERIGOL	(Nifer disgyblion x £106.55) + £3,762.81 + £800.33	£33,963
CYNNAL A CHADW - hanesyddol	Elfen hanesyddol o'r fformiwla newydd	£8,640
CYNNAL A CHADW - cyfrifoldebau newydd	(m ² x £2.26) x pwysau cyflwr + £3,673 llai elfen hanesyddol	£12,574
ADEILADAU - ERAILL	Arwynebedd Adeilad x £0.48	£2,945
ADEILADAU - GWASANAETH EIDDO	(m ² x £0.52) x pwysau cyflwr + £125	£3,441
CYNNAL TIROEDD	Asesiad gofynion oriau blynyddol x £61.12	£19,985
GLANHAU	Arwynebedd Glanhau x Ffactor Glanhau x £14.65 + £5,410.00	£116,731
YNNI	Rhannu'r cwantwm ar sail defnydd hanesyddol	£162,250
NOFIO A CHWARAEON	Nifer disgyblion x £13.00	£3,030
LWFANS Y PEN (yn cynnwys Profion Iechyd a Diogelwch)	Nifer disgyblion x £400.90 + £4,240.00 + (Nifer disgyblion / 8 x £37.72)	£103,029
CYNGOR ARIANNOL	Nifer disgyblion x £7.17 + £416	£2,503
RHEOLI BANC	Nifer disgyblion x £1.80 + £234.00	£888
CYFLOGAU	(Nifer disgyblion x £4.95) + £25.50	£1,205
PERSONEL	(Nifer disgyblion x £6.07) + £25.50	£1,466
GWASANAETH ARLWYAETH	(Nifer cinio am ddim x £565.47) + (Nifer llefydd llai nifer cinio am ddim x £86.68) + £4,120.00	£74,888
CYNNAL - CEFNOGAETH TECHNOLEG	Nifer disgyblion x £14.07 + £80.00	£3,440
GWASANAETH RHWYDWAITH YSGOLION	Canran o wir gost y ddarpariaeth	£1,680
GRANT YN TROSLWYDDO I'R SETLIAD	swm fesul ysgol £4,519.40	£9,039
DYRANIAD 2024/25	cyfanswm dyraniad	£5,718,940

FFORMIWLA OEDRAN CYNRADD 2024/25

1	Nifer Disgyblion Meithrin Medi 2023			
2	Nifer Pwysol Meithrin x 0.44	(M)	gwir nifer meithrin x 0.44 i adlewyrchu disgyblion rhan-amser	
3	Nifer Disgyblion Babanod Medi 2023 (B)			
4	Nifer Disgyblion Iau Medi 2023 (I)			
5	Cyfanswm Nifer Disgyblion Pwysol (M)+(B)+(I) = (N)			
6	Cyfartaledd Dosbarth (N / A)			
7	Nifer Athrawon		Nifer Athrawon (0.4347 + (N x 0.0388)) x 0.883522	
8	Nifer Athrawon lleiafswm staff dysgu		lleiafswm staff dysgu 2 neu 1.5 i ysgolion <15 disgybl llawn amser	
9	Cyfanswm Nifer Athrawon - cyswilt (A)			
10	Nifer Athrawon 10% CPA a 10% Rheoli		10% athrawon cyswilt (A) i bwrpas CPA + 10% i bwrpas Rheoli	
11	Cyfartaledd Cyflog Athrawon - cyn gweithredu trosiant 1.5%		cyfartaledd cyflog ysgol cyn trosiant ac heb gynnwys gorbenion	
12	Mesurydd ADY		disgyblion ar gyfnodau ADY : CDU Ysgol, Fforwm, Awdurdod (pwysiad 1:3:3)	
13	Nifer Hawl Cinio am Ddim		nifer disgyblion yn gymwys i dderbyn cinio am ddim	
14	Arwynebedd Adeilad (m ²)			
15	Arwynebedd Glanhau (m ²)			
16	Pwysau Cyflwr Adeilad		A = 1.0 B = 1.2 C = 1.4	
17	Perchnogaeth Adeilad		1 = AALI 0 = dim AALI	
18	Pwysau Glanhau		0.68 i 1.36 yn adlewyrchu anhawster glanhau	
19	Gofalwr		1 = gofalwr 0 = dim gofalwr	
20	Pwysau Cynnal Tir		asesiad gofynion oriau blynyddol	
21	Categori Pellter o Canolfan Hamdden		1 = llai na 1 milltir 2 = llai na 12 milltir 3 = dros 12 milltir	
22	Staffio	Athrawon	nifer athrawon x (cyfartaledd cyflog x llai trosiant 1.5% x gorbenion 1.352 + llanw £2,097)	£23,310,283
23		Athrawon - lleiafswm staff dysgu	nifer athrawon lleiafswm staff dysgu x (cyfartaledd cyflog x llai trosiant 1.5% x gorbenion 1.352 + llanw £2,097)	£1,115,613
24		Athrawon 10% CPA a 10% Rheoli	fte nifer athrawon 20% x (£43,333 x gorbenion 1.352 + llanw £2,097)	£4,143,762
25		ADY	(mesurydd ADY x £247.54) llai unrhyw warchodaeth lleiafswm staff dysgu	£453,008
26		Amddifadedd	(nifer cinio am ddim x £292) llai unrhyw warchodaeth lleiafswm staff dysgu + i pob ysgol (nifer cinio am ddim x £67.37)	£570,812
27		Staff Ategol : Clerigol	lwmp swm £691 + (nifer disgyblion pwysol x £105.98)	£967,556
28		Staff Ategol : Goruchwylio	nifer disgyblion llawn amser x £83.66	£679,570
29		Integreiddio - datganiadau	ar sail cyfartaledd cost darpariaeth oriau athrawon a chymorthyddion	£4,365,273
30	Adeiladau	Adeiladau : Cynnal a Chadw Ysgol	canran hanesyddol o'r fformiwla newydd	£185,522
31		Adeiladau : Cynnal a Chadw Adran Eiddo	lwmp swm £720 + (m ² x £5.20 x pwysau cyflwr) - llai elfen hanesyddol	£362,185
32		Adeiladau : Eraill	arwynebedd adeilad x £1.02	£79,299
33		Adeiladau : Gwasanaethau Eiddo	lwmp swm £539 + (m ² x £1.23 x pwysau cyflwr)	£158,916
34		Ynni	rhaniad cyllideb 2024/25 ar sail cyfartaledd gwariant 3 mlynedd	£1,532,650
35		Trethi	seilledig ar werth ardrethol : gwir gost trethi 2024/25	£720,490
36		Glanhau	[lwmp swm £2,370 + (arwynebedd glanhau x £18.32)] x pwysiad glanhau + (i ysgolion heb ofalwr) nifer plant pwysol x £86.46 x pwysiad glanhau	£1,708,145
37		Gofalu	categori gofalu = 1 x (nifer disgyblion pwysol x £39.00)	£146,913
38		Cynnal Tir	asesiad gofynion oriau blynyddol x £61.17	£274,573
39	Adnoddau	Adnoddau Dysgu	lwmp swm £934 + (nifer disgyblion pwysol x £72.75) + (nifer hawl cinio am ddim x £16.90)	£731,859
40	Eraill	Pyllau Nofio a Chwaraeon	categori pelleter 1 = £0 neu 2 = £338 neu 3 = £1,000 + (nifer disgyblion llawn amser x £7.83)	£110,827
41		Gwasanaeth Cerdd	nifer disgyblion CA2 Iau x £36.90	£177,563
42		Cefnogi Ysgolion	lwmp swm £1,505 + (nifer disgyblion llawn amser x £37.31)	£429,489
43		Cyngor Ariannol	lwmp swm £390 + (nifer disgyblion llawn amser x £3.37)	£60,135
44		Rheoli Banc ayb	lwmp swm £121 + (nifer disgyblion llawn amser x £1.27)	£20,480
45		Cyflogau	lwmp swm £97 + (nifer disgyblion llawn amser x £9.48)	£85,154
46		Personel	lwmp swm £126 + (nifer disgyblion llawn amser x £12.32)	£110,659
47		Cefnogaeth Technoleg	lwmp swm £98 + (nifer disgyblion llawn amser x £8.11)	£74,110
48		Gwasanaeth Rhwydwaith Ysgolion	canran o wir gost y ddarpariaeth	£83,590
49		Arlwyaeth	lwmp swm £8,052 + (nifer cinio am ddim x £646.50) + (nifer disgyblion llawn amser - nifer hawl cinio am ddim x £205.64) + (nifer disgyblion llawn amser - nifer hawl cinio am ddim x -£30.40)	£2,910,410
50	IS GYFANSWM DYRANIAD 2024/25		is gyfanswm dyraniad	£45,568,845
51	Polisi Diwygiedig Gwarchodaeth Lleiafswm Staff Dysgu		defnyddio balansau dros 5% i leihau gwarchodaeth lleiafswm staff dysgu	-£579,690
52	DYRANIAD 2024/25		cyfanswm dyraniad	£44,989,155

EGLURHAD O DDYRANIAD OEDRAN UWCHRADD 2024/25

FFACTORAU WEDI'I DEFNYDDIO YN Y FFORMIWLA

CATEGORI MODEL IAITH	CH = 0.01, A = 0.03, Ci = 0.04, Cii = 0.04, Bi = 0.06, Bii = 0.06	
PWYSIAD MODEL IAITH		
ARWYNEBEDD ADEILAD (m ²)		
ARWYNEBEDD GLANHAU (m ²)		
PWYSIAD GLANHAU	5 - 7 yn adlewyrchu anhawster glanhau	
PWYSIAD CYNNAL TIR	Asesiad gofynion oriau blynyddol	
PWYSIAD YNNI	8 - 15 yn adlewyrchu effeithlonrwydd tanwydd	
PWYSAU CYFLWR ADEILAD	A = 1.0 B = 1.2 C = 1.4	
NIFER DISGYBLION		
NIFER DISGYBL CA3 MEDI 2023	Blwyddyn 7 + 8 + 9 = a	
NIFER DISGYBL CA4 MEDI 2023	Blwyddyn 10 + 11 = b	
CYFANSWM NIFER DISGYBLION	a + b	
NIFER PWYSOL DISGYBLION	[a x 1.316 + b x 1.629] + [(900 - a - b) x 0.14] + [(a + b) x model iaith]	
GRWP OEDRAN YSGOL	1 = ysgol gyda 6ed dosbarth 0 = ysgol heb 6ed dosbarth	
MESURYDD AAA	Disgyblion ADY ar CDU Ysgol, Fforwm, Awdurdod (pwysiad 1:3:3)	
NIFER CINIO AM DDIM	Nifer disgyblion yn gymwys i dderbyn cinio am ddim	
NIFER AMCANOL O ATHRAWON CA3 a CA4	(Cyflogau Staff Dysgu + Dyranriad ADY) / Cyfartaledd Cyflog y Sector £70,875	
NIFER AMCANOL O ATHRAWON - GWARCHODAETH CA3 a CA4	Gwarchodaeth / Cyfartaledd Cyflog y Sector £70,875	
CYFANSWM NIFER AMCANOL O ATHRAWON	Cyfanswm Nifer Amcanol o Athrawon CA3 a CA4	
CYFRIFIAD Y FFORMIWLA DYRANNU		
STAFF DYSGU - CYFLOGAU	Nifer Pwysol o Ddisgyblion x £70,875 (Cyfartaledd Cyflog) / 29.67 CDA	£25,848,769
STAFF DYSGU - GWARCHODAETH (Ileiafswm 18.17 fte athrawon)	Gwarchodaeth i ysgolion gyda llai na 18.17 fte athrawon CA3 a CA4	£218,316
STAFF DYSGU - ADY	(Mesurydd ADY x £375.33) + (Nifer Cinio am Ddim x £412.59)	£1,163,513
INTEGREIDDIO - DATGANIADAU	Ar sail oriau Datganiadau / Cynllun Datblygu Unigol (CDU)	£2,531,016
CYTUNDEB BAICH GWAITH ATHRAWON	Nifer Amcanol o Athrawon x £1063.05 + £8,690	£526,816
CYTUNDEB BAICH GWAITH ATHRAWON - Medi 2005	Nifer Amcanol o Athrawon x £1,694.87 + £580.00 + £350.00 + i ysgol 6ed £1,148	£667,014
RHEOLI PERFFORMIAD ATHRAWON	Nifer Amcanol o Athrawon x £215.20	£82,018
STAFF ATEGOL	Cyngor Ysgol £338.55 + (Nifer Disgyblion (a + b) x 1.62 x £142.51) + £27,620	£1,949,074
STRATEGAETH CYNHWYSIAD	((Mesurydd ADY x £181.62) + (Nifer Cinio am Ddim x £199.65) + (Nifer Disgyblion CA3 x £68.61) + (Nifer Disgyblion CA4 x £106.47))	£1,126,048
YNNI	(Nifer Disgyblion (a + b) x Pwysau Ynni x £6.27) + £33,786	£1,577,873
TRETHI	Seiliedig ar y Gwerth Ardrethol (h.y. Gwir Gost Trethi 2024/25)	£881,420
ADEILADAU - CYNNAL A CHADW	Elfen hanesyddol	£176,475
ADEILADAU - CYNNAL A CHADW ers 1/4/2000	[(m ² x £4.78) x pwysau cyflwr] + £898 llai elfen hanesyddol	£346,736
ADEILADAU - ERAILL	m ² x £0.66	£57,114
ADEILADAU - GWASANAETHAETHAU EIDDO	[(m ² x £0.59) x pwysau cyflwr] + £468.00	£69,581
GLANHAU	(Arwynebedd Glanhau x Pwysau Glanhau x £2.57) + £3,548	£1,184,505
CYNNAL TIR	Asesiad gofynion oriau blynyddol x £61.14	£205,179
GWASANAETHAU A CHYFLENWADAU	[(a + b) x 3.75] x £42.96 + £3,770.00 + (Nifer cinio am ddim x £9.77) + (Nifer Disgyblion (a + b) / 6 x £10.93)	£1,165,788
NOFIO A CHWARAEON	Nifer Disgyblion (a + b) x £7.26	£48,983
GWASANAETH CERDD	Nifer Disgyblion (a + b) x £29.18	£196,877
CYNGOR ARIANNOL	(Nifer disgyblion (a + b) x £0.40) + £365.00	£7,809
RHEOLI BANC ayyb	(Nifer disgyblion (a + b) x £0.88) + £336.00	£10,641
CYFLOGAU	(Nifer disgyblion (a + b) x £6.13) + £234.00	£44,635
PERSONEL	(Nifer disgyblion (a + b) x £7.95) + £290.00	£57,699
CEFNOGAETH TECHNOLEG	(Nifer Disgyblion (a + b) x £8.35) + £2,647.00	£93,395
CEFNOGAETH SYSTEMAU	(Nifer Disgyblion (a + b) x £13.20) + £6,834.00	£184,736
DYSGU O BELL	Nifer Disgyblion (a + b) x £5.99	£40,415
GWASANAETH RHWYDWAITH YSGOLION	Canran o wir gost y ddarpariaeth	£29,810
GWASANAETH ARLWYAETH	(Nifer a hawl i dderbyn cinio am ddim x £696.43) + £9,700.00 llai (poblogaeth llai hawl cinio am ddim x -£12.49)	£1,051,107
Grant Ynni ac Eraill yn trosglwyddo i'r setliad	(Nifer Pwysol o Ddisgyblion x £16.65) + £4,290.00	£240,228
DYRANIAD 2024/25	cyfanswm dyranriad CA3 a CA4	£41,783,590

Cyfarfod/Meeting	Fforwm Cyllid Ysgolion/ School's Finance Forum
Dyddiad/Date	2il o Ragfyr 2024/ 2nd of December 2024
Swyddog/Officer	Ffion E Ellis
Teitl yr Eitem/ Title	Diweddariad: Newidiadau Dull Cyllido ADY / Update: Changes to the ALN funding Method

Atgoffa o'r achos i newid i Fformiwla / A reminder of the reasoning behind the change:

Gobeithion/ Hopes

- System sydd yn deg ar draws Ysgolion priflif
- *A system that is fair across all mainstream schools*
- Defnyddio data sydd ar gael yn barod
- *Using data that is already available*
- System sydd yn rhoi mwy o sicrwydd
- *Providing greater stability in the funding*
- Gallu cynnal a hyfforddi staff sefydlog
- *Supporting staff retention and training*
- Gwneud y gorau o'r adnoddau sydd ar gael
- *Making best use of the resources available*
- Cynnydd neu leihad yn y gyllideb yn effeithio ysgolion yn deg
- *Increase and decrease in the funding impacting School equally*

Cyfleoedd yn sgil y newid/ *Opportunities through change:*

- Symleiddio mynediad i wasanaethau ADY a Ch/ *Simplifying processes to access services*
- Bydd cyfle i leihau biwrocratiaeth a chamau di- angen yn ein prosesau / *Reducing beaurocracy due to the current system*

Cyfnod Trosglwyddo Graddol / *Gradual Transition*

Er mwyn trosglwyddo yn raddol, a lleihau effaith cynnydd neu leihad sylweddol, bydd rhwyd o 50% yn cael ei osod yn y flwyddyn gyntaf
Hynny yw, ni fydd unrhyw ysgol yn cynyddu na gostwng mwy na 50% o'r gyllideb bresennol

In order to ease the transition into the new model, and ease large variation in funding, we have included a 'net' of 50% so that no School sees a reduction or increase in the funding of greater than 50% within the first year.

Paratoi at Mawrth '25 / Preparing for March '25

Beth? What?	Pryd? When?	Pwy? Who?
Modelu ar ddata Hydref 2024 a gwirio pellach ar y data o fewn y CDU lle bo angen <i>Modeling using October 2024 data, and further correction within the IDP</i>	Hydref/Tachwedd 2024 <i>Oct/Nov 2024</i>	Swyddogion Cyllid/Data Swyddogion Ansawdd ADY Finance Officers /ALN Quality Officers/ Data Officers
Gwiriad Pellach o'r wybodaeth <i>Further Correction of the Data</i>	Tachwedd 2024 <i>November 2024</i>	Swyddogion Ansawdd ADY/Cyllid/ysgolion <i>ALN Quality Officers/Finance Officers and Schools</i>
Modelu pellach yn defnyddio data terfynol o fewn y CDU ar gyfer rhyddhau yn y rhagolygon <i>Further Modeling of final data within the IDP in order to include in Forecasts</i>	Tachwedd 2024 Nov 2024	Swyddogion Cyllid/Data Finance Officers/data Officers
Rhyddhau Rhagolygon yn cynnwys ADY <i>Forecasts released, including ALN</i>	Tachwedd 2024 <i>Nov 2024</i>	Swyddogion Cyllid <i>Finance Officers</i>
Cwblhau dogfennaeth gefnogol ar gyfer Mawrth 2025 ymlaen <i>Supporting Documents to support schools following March 2025</i>	Rhagfyr 2024 Dec 2024	Tim Rheoli ADY ALN Management Team
Sesiynau Teams galw i mewn ar gyfer Ysgolion <i>Drop in Support Sessions for Schools</i>	Ionawr '25 <i>Jan 2025</i>	Tim Rheoli ADY/Swyddogion Ansawdd <i>ALN Management team and Quality Officers</i>

Eitem 10

CYFARFOD	FFORWM CYLLIDEB YSGOLION
DYDDIAD	02 Rhagfyr 2024
TEITL	Rhagolygon Ysgolion
PWRPAS	Cyflwyno er gwybodaeth a codi ymwybyddiaeth
ARGYMHELLIAD	Derbyn yr adroddiad
AWDUR	Kathy Bell – Cyfrifydd Grŵp Ysgolion

Darparwyd rhagolwg cyllidol 3 mlynedd i ysgolion ar 21 Tachwedd 2024 ar sail cyfrifiad nifer disgyblion Medi 2024 -

1. Mae niferoedd **cynradd** wedi lleihau 182 disgybl rhwng Medi 2023 a Medi 2024 ac yn arwain at leihad o £338mil yn y cyllid fydd yn cael ei ddatganoli yn 2025/26. Mae'r ysgolion eu hunain yn rhagweld lleihad pellach o 144 disgybl erbyn 2025 a 134 erbyn 2026. Felly lleihad niferoedd cynradd o 460 disgybl gwerth oddeutu £1.2miliwn dros y cyfnod.
2. Yn y sector **uwchradd** mae rhaniad yn sail cyllido – CA3 a CA4 yn cael ei gyllido gan Cyngor Gwynedd. Mae lleihad o 75 disgybl rhwng 2023 a 2024 yn arwain at leihad cyllid o £248mil yn 2025/26 Mae'r ysgolion yn rhagweld cynydd dros y ddwy flynedd wedyn, ond rydym am roi cyfle pellach i'r ysgolion adolygu eu rhagolygon o ystyried yr hyn ydan ni'n weld yn y cynradd gyda niferoedd yn lleihau. Byddwn yn gweithio gyda'r ysgolion i wella sail y rhagolygon a rhoi gwybodaeth mwy dibyniadwy o ran cynllunio ymlaen.

6ed dosbarth yn cael ei gyllido gan gorff newydd MEDR. Mae lleihad o 23 disgybl rhwng 2023 a 2024 yn arwain at leihad cyllid o £92mil yn 2025/26 Mae'r ysgolion yn rhagweld cynydd dros y ddwy flynedd wedyn, ond fel gyda niferoedd CA3 a CA4 mi fyddwn yn ail-ymweld â hyn.

Mae'r ysgolion uwchradd yn wynebu lleihad cyllidol o £248mil a £92mil, cyfanswm o £340mil erbyn 2025/26.
3. Yn yr sector **dilynol** mae niferoedd yn gyfuniad o newid cynradd ac uwchradd, gyda 32 disgybl gydol oes yn llai rhwng 2023 a 2024 yn arwain at leihad o £56mil yn y cyllid. Byddwn yn ail-ymweld a rhagolygon oedran uwchradd gyda'r ysgolion dilynol am 'r un rheswm fel sydd wedi'i nodi uchod.
4. Nid ydym yn gweld cynnydd yn nifer disgyblion **arbennig**, gan bod y ddwy ysgol bron yn 'llawn' ac nad oes llawer o gapasiti ychwanegol. Mae Gwaith yn mynd rhagddo i adolygu dwysedd angen y disgyblion a gall hyn arwain at gynnydd neu leihad yn y cyllid ar gyfer 2025/26.

5. Mae crynodeb o effaith niferoedd ar ddyraniadau a grantiau ysgolion am 2025/26 wedi'i atodi (**atodiad 1**) sy'n dangos lleihad o £1.177miliwn yn cynnwys popeth ydyn yn ymwybodol ohono ar hyn o bryd –
- Cynradd £848mil
 - Dilydol £144mil
 - Uwchradd £176mil
 - Arbennig £10mil
6. Wrth gynllunio ar gyfer 2025/26 ac ymlaen, rhaid ystyried bod ysgolion wedi defnyddio gwerth £3.784miliwn i osod cyllidebau eleni a bydd hyn hefyd yn her sylweddol i wynebu os nad oes toriadau staff/adnoddau wedi digwydd yn 2024/25. Heblaw bod ysgol yn rhagweld cynnydd niferoedd i greu mwy o gyllid, mae defnyddio balansau yn cael yr effaith o ohirio unrhyw doriadau. Ateb unwaith ac am byth ydi defnydd o balansau.
7. Tydi setliad y Cyngor na grantiau ysgolion am 2025/26 wedi'u cadarnhau hyd yma. Nid oes gwarant bod pob grant yn parhau nac yn cynyddu/lleihau ar gyfer y flwyddyn nesaf. Mae Llywodraeth Cymru yn datgan eu cyllideb ar 10 Rhagfyr a bydd setliad cynghorau lleol yn dilyn.

Yn sgil negeseuon am sefyllfa cyllidol y Cyngor mae'n anorfod bydd ysgolion yn wynebu toriad yn 2025/26. **NID** oes penderfyniad am lefel y toriad hyd yma.

Argymhelliad
Derbyn y wybodaeth.

Crynodeb RHAGOLWG Arian Refeniw 2025/26

	demograffi £000	ADY - CDU data 04/11/2024 £000	lledfu yn y flwyddyn gyntaf £000	Rhagolwg Dyraniad 2025/26 £000
CYNRADD	-£338	-£409	£205	-£543
DILYNOL	-£56	-£88	£44	-£100
UWCHRADD	-£248	£472	-£236	-£12
ARBENNIG				
CYFANSWM	-£642	-£25	£12	-£655

rhagolwg PDG dan 5oed £000	rhagolwg PDG 5-15oed £000	rhagolwg Grant Safonau £000	Grant 6ed £000	Rhagolwg Grantiau 2025/26 £000
-£84	-£115	-£106		-£305
£6	-£22	-£14	-£14	-£44
	-£70	-£2	-£92	-£164
-£6	-£2	-£2		-£10
-£84	-£209	-£124	-£106	-£522

Rhagolwg Effaith Arian Refeniw 2025/26 £000
-£848
-£144
-£176
-£10
-£1,177

balansau 31/03/2024 £000	defnydd i osod cyllideb 2024/25 £000	amcan balansau 31/03/2025 £000
£4,981	-£2,146	£2,835
£812	-£258	£554
£2,161	-£1,175	£986
£588	-£205	£383
£8,542	-£3,784	£4,758